

УДК 34

DOI <https://doi.org/10.32782/pyuv.v6.2024.16>*М. І. Шаульський**orcid.org/0000-0003-4495-3180**аспірант**Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України*

ВІДКРИТІ ІННОВАЦІЇ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Постановка проблеми. Глобалізація разом із стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є основною причиною значних структурних змін в економіці, вдосконалення сучасних бізнес-моделей підприємств та впровадження інноваційних підходів для підвищення ефективності їхньої діяльності [1].

Вважається, що сучасний етап розвитку людства розглядається як етап переходу від традиційної закритої моделі інновацій до нової парадигми відкритих інновацій. У межах закритого підходу компанії покладаються виключно на внутрішні ресурси — дослідницькі підрозділи, професійні навички своїх працівників, а також прагнуть максимально захищати свої розробки через права інтелектуальної власності. Натомість відкритий підхід до інновацій передбачає активне використання зовнішніх ідей, співпрацю з партнерами у проведенні досліджень і розробці нових ідей, а також стратегічне управління правами на інтелектуальну власність.

Проектування та управління інноваційними системами, які б відповідали викликам часу є особливим об'єктом інтересу сучасних вчених та підприємців.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія відкритих інновацій, а також окремі аспекти її реалізації на практиці розглядаються в роботах таких зарубіжних дослідників, як: Г. Чесбро, М. Богерса, В. Ванхавербеке, Дж. Веста, О. Гасманна, Дж. Джонга, Е. Енклея, Т. Калвета, А. Кроутера та інших. Проблематику досліджують такі вітчизняні науковці, як: Г. Андрощук [3], Ю. Бистрова [14], О. Василенко [2], Л. Сафронова [2], А. Ярмолук [1]. Незважаючи на широке коло наукових розробок, питання формування державної політики нової якості, яка враховувала б зміни у природі інноваційного процесу, потребують подальших розробок.

Мета і задачі дослідження. Мета статті полягає у дослідженні відкритих інновацій в контексті викликів, які вони несуть державній інноваційній політиці на сучасному етапі розвитку економіки. Досягнення мети передбачає: 1) розкриття теоретичних та практичних передумов використання моделі відкритих інновацій; 2) дослідження змін у зовнішньому середовищі

компаній, які спонукають їх приймати відкриті інноваційні стратегії; 3) окреслення загальних рекомендацій щодо формування державної інноваційної політики, враховуючи виклики та можливість, що несуть відкриті інновації.

Виклад основного матеріалу. Австрійський та американський економіст, соціолог і історик економічної думки Й. Шумпетер увів у науковий обіг термін «інновація», який, за його визначенням, означає практичне застосування наукового відкриття або технічного винаходу у вигляді нової технології чи продукту. Шумпетер пов'язував інновацію з підприємницькою діяльністю, розглядаючи її як нову функцію виробництва або як комбінацію існуючих ресурсів у новий спосіб.

Нині термін «інновація» найчастіше трактується як кінцевий результат інноваційного процесу, який реалізується у вигляді нового продукту, технологічного рішення або організаційного підходу. Відкриті інноваційні процеси, які є характерними для сучасної економіки, передбачають добровільну взаємодію незалежних учасників — як окремих осіб, так і організацій. Ці процеси набули поширення в умовах розвинених ринкових відносин завдяки таким чинникам, як зростаюча мобільність досвідчених фахівців, збільшення обсягів приватного венчурного капіталу, що підтримує стартапи, а також скорочення життєвого циклу інновацій [2].

Передовий досвід управління великими міжнародними компаніями «Силіконової долини» підтверджує актуальність і ефективність концепції відкритих інновацій. Так, сучасні компанії активно використовують відкриті інновації, створюючи комунікаційні платформи, зокрема портали чи веб-сайти, які виконують роль зовнішнього інтерфейсу для постійної взаємодії з джерелами нових ідей та наукових знань. Це дозволяє здійснювати моніторинг і відбір перспективних ідей, що сприятимуть розширенню бізнесу, а автори ідей отримують відповідну винагороду. Інші компанії підходять до відкритих інновацій ширше, пропонуючи потенційним інноваторам доступ до своїх кампусів або лабораторій. Отже, важливо розуміти, як саме учасник інноваційного процесу трактує участь у відкритих інноваціях.

Серед основних завдань відкритих інноваційних систем виділяють три ключові: мотивація, інтеграція, ефективне використання інновацій.

За визначенням Г. Андрощука, існують чотири основні стратегії відкритих інновацій: 1. Організація процесу досліджень і розробок через створення спільного фонду. 2. Розробка окремих компонентів інноваційного продукту різними компаніями. 3. Вільна реалізація розробок універсального призначення, які можна використовувати для створення різних інноваційних продуктів. 4. Значне скорочення бюрократичних процедур у процесі прийняття рішень щодо інноваційної діяльності у великих компаніях [3].

Модель відкритих інновацій базується на тому, що компанії можуть залучати знання з різноманітних джерел для підвищення своєї інноваційної активності та створення додаткової цінності для споживачів. Замість того, щоб самостійно розробляти всі ідеї, компанія орієнтується на оптимальне використання як внутрішніх, так і зовнішніх ідей, що дозволяє ефективніше управляти витратами, мінімізувати ризики та прискорювати впровадження нових технологій. До джерел знань найчастіше належать постачальники, наукові інститути, університети, клієнти, конкуренти та компанії, які пропонують додаткові знання.

Окрім того, завдяки сучасним підходам, таким як краудсорсинг, компанії можуть співпрацювати з великою кількістю інноваторів незалежно від їхнього місця розташування. Краудсорсинг передбачає звернення до широкого зовнішнього джерела для виконання завдання, яке раніше виконувалося власними працівниками. Це може бути звернення до великої та невизначеної групи людей чи спільноти через відкритий запит. Основною метою такого підходу є отримання нового знання або створення «відкритої» інновації [4].

Отже, підприємство може залучати нові ідеї і виходити на ринок з новим продуктом не тільки завдяки власним розробкам, але також завдяки застосуванню інноваційних пропозицій від інших організацій за бізнес-моделлю «відкритих інновацій». Це є процес отримання інформації з зовнішніх джерел для одержання вигоди з бізнесу, що дозволяє передавати знання між організаціями.

Нові процеси та продукти з'являються на ринку завдяки співпраці між різними учасниками. Наприклад, компанія «Procter & Gamble» через свою програму «Connect & Develop» («Взаємодій та розвивайся») запровадила відкритий інноваційний підхід, але водночас залишала результати своїх розробок закритими [7, с. 54–55]. Компанія використовувала зов-

нішні ідеї, але зберігала контроль над комерціалізацією створених продуктів.

Більшість компаній зазвичай поєднують відкриті інновації з внутрішніми дослідженнями та розробками. Дослідження свідчать, що великі корпорації можуть отримувати значні переваги від співпраці з малими та середніми підприємствами, зокрема зі спіноффами. Наприклад, провідні фармацевтичні компанії, незважаючи на свої значні бюджети на дослідження і розробки (близько 20% від виручки), дедалі більше покладаються на зовнішні джерела знань, залучаючи нішевих партнерів до своїх інноваційних процесів.

Основними мотивами для співпраці між компаніями є створення нових бізнес-можливостей, розподіл ризиків, об'єднання ресурсів і досягнення синергії. Відкриті інновації визнаються стратегічним інструментом, який дозволяє компаніям скористатися новими перспективними можливостями з меншими ризиками. Зовнішні джерела технологій забезпечують гнучкість і швидкість впровадження інновацій без значних витрат.

Для успішного впровадження моделі відкритих інновацій важливо створювати партнерства для спільних досліджень і розробок. Це дозволяє зменшити витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), збільшити масштаби виробництва й освоювати нові ринки інноваційної продукції.

У сучасних умовах глобалізації та вільного обміну інформацією компанії з різних галузей дедалі активніше інтегрують зовнішні технології до своєї внутрішньої бази технічних знань. Інновації все частіше є результатом тісної співпраці між підприємствами та взаємодії з іншими учасниками екосистеми, у якій вони функціонують. Підхід став основою для сучасної альтернативи традиційному закритому підходу – відкритого управління інноваціями (open innovations).

Провідні компанії часто отримують нові ідеї й технології через поглинання інших підприємств, стратегічне партнерство, укладання ліцензійних угод і аналіз діяльності конкурентів. Більшість нових ідей вони знаходять завдяки використанню соціальних мереж та аналізу великих обсягів даних. Здатність знаходити, адаптувати і інтегрувати зовнішні ідеї та технології в бізнес- і виробничі процеси сьогодні є ключовим фактором успішного розвитку інновацій у компаніях.

Останніми роками зовнішнє середовище інновацій зазнало суттєвих змін, що вплинуло на діяльність компаній у більшості секторів. До ключових факторів, які стимулюють новаторів переходити до відкритих інноваційних стратегій, належать: прискорення глобалізації, зростання

складності продукції, галузева конвергенція, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій і збільшення обсягів венчурного капіталу.

Глобалізація, як процес інтеграції національних економік, зменшує бар'єри для міжнародної співпраці та сприяє входженню іноземних конкурентів на нові ринки. Це створює переваги для компаній, які впроваджують інновації швидкими темпами та гнучко реагують на нові можливості. Разом із тим, глобалізація підвищує мобільність кваліфікованих кадрів, сприяючи обміну знаннями на міжнародному рівні. Компанії отримують доступ до світового досвіду і знань, працюючи з провідними вченими, фахівцями й підприємцями незалежно від їхнього місця розташування.

Складність продукції зростає настільки, що навіть найбільші корпорації не можуть дозволити собі вести всі розробки самостійно. Наприклад, в автомобільній галузі близько 80% інновацій припадає на програмне забезпечення та електроніку. Одночасно зростаючий конкурентний тиск змушує компанії фокусуватися на ключових компетенціях і передавати іншим партнерам ресурси та знання, необхідні для успішної конкуренції.

Галузева конвергенція, яка стирає технічні та регуляторні межі між секторами економіки, сприяє створенню нових міжгалузевих сегментів. Для успішної конкуренції в таких сегментах компанії повинні інтегрувати знання з різних сфер. Наприклад, поєднання харчової промисловості та фармацевтичного сектора дало поштовх до розвитку сегмента нутрицевтиків і функціональних продуктів харчування.

Досягнення в сфері інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) фактично усувають бар'єри, пов'язані з відстанню між учасниками, що сприяє інтеграції нових партнерів у процес розробки продуктів або послуг. Завдяки ІКТ-рішенням стає простішим знаходити відповідних партнерів та встановлювати співпрацю, долаючи організаційні й національні кордони. Це дозволяє компаніям створювати нові, більш ефективні форми залучення учасників, зокрема через краудсорсинг і інноваційні змагання.

Розширення доступу до венчурного капіталу спрощує створення стартапів, що стимулює людей засновувати нові підприємства для комерціалізації розробок, які виникають у компаніях чи науково-дослідних установах. Малі підприємства, щоб подолати виклики, пов'язані з їхнім масштабом, активно використовують відкриті інноваційні моделі й розвивають партнерські відносини, особливо на стадії комерціалізації. Одним із ключових чинників їхнього успіху є здатність швидко виходити на міжнародні ринки та ефективно застосовувати свої

інтелектуальні активи для побудови вигідних партнерств.

Багато елементів державної інноваційної політики, які сьогодні реалізуються урядами різних країн, мають витоки з епохи закритих інновацій. Ці політики були створені на основі підходів, спрямованих на розвиток великих національних і регіональних ринків, захист внутрішніх компаній, обмеження прав іноземних фахівців і студентів, а також субсидування великих місцевих фірм для підтримки їхньої інноваційної активності. Такий підхід відповідає умовам економічної автаркії, коли національні економіки функціонують переважно ізольовано.

Проте, щоб країна могла зберегти або зміцнити свої конкурентні позиції в майбутньому, державна інноваційна політика повинна бути комплексною та враховувати імперативи відкритих інновацій. Основні аспекти такого підходу розглядаються в науковій праці «Політика в області відкритих інновацій: теорія, рамки та кейси», авторами якої є В. Ванхавербеке, Г. Чесбро та інші [8].

Згідно з цим дослідженням, державна політика має бути орієнтована на створення загальноекономічного інституційного середовища, яке сприятиме підтримці та розвитку відкритих інновацій. Хоча традиційні механізми прямого впливу, такі як державна фінансова допомога через гранти, кредити, субсидії, податкові пільги чи державне підприємництво, все ще залишаються важливими, їх значення поступово знижується. Це особливо помітно в умовах «розкриття» інноваційних процесів, розвитку науки і формування відкритого суспільства, де їхня ефективність для інноваційних компаній та економіки загалом зменшується. Крім того, можливості державного фінансування мають свої обмеження.

За останні роки ці фактори спонукали не лише новаторів до впровадження відкритих інноваційних стратегій, а й до переосмислення ситуації на державному та національному рівнях. Це призвело до необхідності розробки та впровадження нової концепції «Відкриті інновації-2» (далі – VI-2), яка охоплює три форми відкритого інноваційного процесу (за Гасманном О. та Енкель Е.), а також акцентує увагу на користувачах і екосистемах.

– Екосистема: Добре функціонуюча інноваційна екосистема стає ключовим елементом відкритих інновацій. Вона є складною, динамічною мережею економічних агентів та їхніх взаємодій, спрямованих на створення, поширення і трансформацію знань у соціально-економічній цінності. До таких агентів належать державний і фінансовий сектори, інноваційні компанії, університети, науково-дослідні організації та

користувачі. Успішність або невдача компаній все більше залежить від екосистем, у яких вони функціонують. Конкуренція зміщується з рівня організацій до рівня екосистем.

– Користувачі: У центрі уваги концепції знаходиться користувач. Винахід стає інновацією лише тоді, коли користувачі активно залучені до створення вартості. Вони формують попит на інноваційні продукти та послуги, фінансують проекти, стають джерелом знань і нових ідей. Користувачі та їхні спільноти здатні ідентифікувати свої потреби, формулювати проблеми й пропонувати інноваційні рішення, тим самим підвищуючи шанси на успіх інновацій. У результаті інновація інтегрує потреби користувача та технологічні можливості.

Таким чином, концепція відкритих інновацій постійно еволюціонує, переходячи від лінійних і двосторонніх моделей співпраці до мережових, багатосторонніх інноваційних екосистем. Сьогодні інновація більше не сприймається як результат ізольованої діяльності, а розглядається як складний процес співтворчості, який залучає знання з усього соціально-економічного середовища. Така співтворчість вимагає обміну знаннями та високої здатності до їх засвоєння з боку всіх учасників – бізнесу, наукових установ, фінансових організацій, держави і громадян.

У рамках концепції «ВІ-2» уряди провідних країн світу активно розробляють і впроваджують стратегії підтримки відкритих інновацій. Яскравим прикладом є «Національна стратегія відкритих інновацій Австрії», розроблена за участю Федерального міністерства науки, досліджень та економіки, а також Федерального міністерства транспорту, інновацій і технологій. Основні цілі цієї стратегії:

– Розширення дослідницької та інноваційної системи шляхом зміцнення мережових можливостей і розвитку нових джерел інновацій.

– Підвищення участі громадян у створенні інновацій.

– Збільшення ефективності та орієнтації австрійської інноваційної системи на результати через інноваційні форми передачі знань і врахування потреб суспільства, бізнесу й державного управління.

Для досягнення цих цілей визначено напрями дій: 1. Формування культури відкритих інновацій та навчання населення навичкам у цій сфері. 2. Розвиток відкритих інноваційних мереж і партнерств у різних секторах. 3. Мобілізація ресурсів і створення сприятливих умов для відкритих інновацій.

Загалом стратегія містить 14 політичних заходів. Особливу увагу приділено культурним змінам, які є складним, але необхідним завданням. Наголошено, що обмін інноваційними знаннями

та співпраця між галузями й організаціями ще недостатньо інтегровані в національну культуру. Пропонується впроваджувати принципи відкритих інновацій у програми дитячих садків, шкіл і дорослої освіти, забезпечуючи навчання конкретним навичкам і методологіям.

Стратегія також передбачає створення базової інфраструктури для підтримки нових інноваційних партнерств. Зокрема, планується впровадження цифрової карти знань і технологій Австрії, яка стане платформою для розв'язання соціальних проблем через методи відкритих інновацій. Особливу увагу приділено підтримці малих і середніх підприємств у доступі до відкритих інновацій.

У документі підкреслено важливість управління інтелектуальною власністю для відкритих інновацій. Пропонується активніше використовувати стратегії відкритого доступу та відкритих даних у проектах, що фінансуються державою, якщо це не заважає комерціалізації. Це сприятиме інтенсифікації передачі знань.

Окремий акцент зроблено на розробці моделей справедливого розподілу та компенсації за краудворк, адже участь спільнот у відкритих інноваційних процесах зростає.

Ефективне функціонування моделі відкритих інновацій потребує створення партнерств для спільних досліджень і розробок. Це знижує витрати на НДДКР, збільшує обсяги виробництва і відкриває нові ринки. Для оптимізації такого співробітництва підприємствам рекомендується: 1. Чітко визначати цілі бізнес-процесів і ролі кожного партнера. 2. Аналізувати науково-дослідні можливості всіх учасників. 3. Узгоджувати цінності та бізнес-моделі компаній-партнерів.

Успішне впровадження нових технологій і принципів відкритого доступу сприятиме розвитку економіки спільної участі (Sharing Economy), яка базується на спільному використанні людських і матеріальних ресурсів.

Висновки. Підсумовуючи наведене, можна зробити такі висновки:

1. Швидкість інноваційного розвитку. У сучасних умовах складного та конкурентного світового ринку компанії прискорюють впровадження інновацій та створення комерційно життєздатних продуктів і послуг. Зростання витрат на дослідження і розробки стимулює підприємства шукати нові підходи до інноваційних стратегій, орієнтованих на концепцію відкритих інновацій. Ця концепція передбачає активне використання зовнішніх знань для посилення внутрішніх інноваційних процесів, а також співпрацю з партнерами для прискорення виходу нових продуктів або послуг на ринок. На цей процес впливають такі ключові чинники, як людський капітал,

наявний запас знань та сприятлива інноваційна інфраструктура. Ці аспекти потребують узгодження між суб'єктами інноваційного середовища та врахування у політичних рішеннях. Розробка державної політики має враховувати виклики відкритих інновацій, що вимагає уваги як науковців, так і урядовців.

2. Адаптація державної політики. Держави змушені реагувати на зміни в інноваційних стратегіях компаній, оскільки традиційні підходи та політичні інструменти втрачають свою ефективність. Сьогодні уряди активно переглядають політику у сферах досліджень і розробок, науки, освіти, підприємництва, конкуренції та взаємодії. У рамках концепції «ВІ-2» провідні країни світу спрямовують свої зусилля на створення сприятливого інституційного середовища, яке включає культурні, соціальні, мережеві та інші зміни.

3. Перспективи України. За умов ефективної розробки та реалізації відповідної стратегії, Україна має потенціал стати міжнародним зразком у сфері проектування та управління відкритими інноваційними системами в епоху цифрових технологій. Це дозволить країні здобути репутацію держави, яка динамічно розвиває наукові інновації та впроваджує сучасні підходи у сфері відкритих інновацій.

Література

1. Ярмолюк А. А. Охорона прав інтелектуальної власності в умовах використання концепції відкритих інновацій: дис. д-ра с.-г. наук: 10.11.2022. Київ. 2022. 260 с.
2. Василенко О., Сафронова Л. Проблеми процесу комерціалізації результатів наукової діяльності на стадіях з інноваційним лагом. *Інтелектуальна власність*. 2019. № 10. С. 39–47. (дата звернення: 12.11.2024).
3. Андрощук Г. О. «Модель відкритих інновацій» в інноваційних системах: аспекти інтелектуальної власності. *Проблеми науки*. 2015. № 9/10. С. 63–71. (дата звернення: 12.11.2024).
4. Howe J. Crowdsourcing: a definition. *Blog. Crowd-sourcing*. June 2, 2006. URL: http://crowdsourcing.typepad.com/cs/2006/06/crowdsourcing_a.html. (дата звернення: 12.11.2024).
5. Gassmann O., Enkel E. Towards a theory of open innovation: three core process archetypes. *Paper presented at R&D Management Conference, 2004* Lisbon, Portugal, July 6–9. URL: <https://pdfs.semanticscholar.org/c4d6/21005d40f0ac9a4d29bc148d3235a707881c.pdf>. (дата звернення: 12.11.2024).
6. Chesbrough H., Crowther A. Beyond high-tech: early adopters of open innovation in other industries. *R&D Management*. 2006. № 36. P. 229–236.
7. The Most Innovative Companies 2016. Getting past «not invented here». URL: <https://media-publications.bcg.com/MIC/BCG-The-Most-Innovative-Companies.-2016-Jan-2017.pdf>. (дата звернення: 12.11.2024).

8. De Jong J. P. J. Policies for Open Innovation: Theory, Framework and Cases. / J. P. J. De Jong, W. Vanhaverberke, T. Kalvet, H. Chesbrough. Research Project Funded by VISION Era-Net. Helsinki, Finland, 2008. 172 p.

9. Open Innovation, Open Science, Open to the World – a vision for Europe. *European Commission-Luxembourg: Publications Office of the European Union*, 2016. 108 p.

10. Open Innovation Strategy for Austria. Goals, Measures & Methods.

11. Open innovation and state policy at the current stage of economic development. K.L. Netudyhata. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewBy-FileId/388398.pdf>

12. ІКТ open science – нова парадигма відкритих інновацій. Бистрова Ю.В. URL: https://ndipzir.org.ua/wpcontent/uploads/2019/05.04.19/05_04_2019-29-36.pdf

Анотація

Шаульський М. І. Відкриті інновації: перспективи розвитку. – Стаття.

Відкриті інновації стали домінуючою моделлю інноваційного двадцять першого століття, а також зміни зовнішнього середовища спонукають інноваційні компанії до співпраці. У статті описано теоретичні та практичні передумови виникнення та використання моделі відкритих інновацій. Досліджено зміни зовнішнього середовища компаній, які спонукають їх до стратегії відкритих інновацій. Серед них виділяється прискорення глобалізації, ускладнення продуктів, конвергенція галузей, розвиток інформаційних і комунікаційних технологій і зростання венчурного капіталу. Окреслено загальні орієнтири стану інноваційної політики. Держави змушені пристосовуватися до змін у стратегіях інноваційних компаній. Ці традиційні підходи та інструменти політики недостатньо ефективні. Держави повинні активно змінювати політику в галузі досліджень і розробок, науки, освіти, кооперації, підприємництва та конкуренції. Розглянуто зарубіжний досвід формування національної стратегії відкритих інновацій. З розширенням цифрової інфраструктури економік географічні межі співпраці поступово втрачають чіткість, а нові глобальні знання стають доступними завдяки цифровим технологіям майже миттєво. У рамках концепції «ВІ-2» уряди провідних країн активно впроваджують стратегії, спрямовані на створення сприятливого інституційного середовища, яке охоплює культурні, соціальні, мережеві та інші трансформації. Реалізація такої стратегії в Україні відкриває можливості для становлення її як міжнародного зразка у сфері проектування та управління відкритими інноваційними системами в умовах цифровізації, що зміцнить репутацію країни як лідера в наукових дослідженнях та інноваціях. Наукова новизна статті полягає у формулюванні загальних рекомендацій щодо формування державної інноваційної політики з огляду на виклики та можливості, що несуть відкриті інновації. Зроблено висновок, що Україна цілком може стати міжнародною ролевою моделлю для проектування та управління відкритими інноваційними системами в епоху цифрових технологій, отримати репутацію держави, яка динамічно розвиває наукові новації.

Ключові слова: відкриті інновації, дослідження та розробки; інноваційні стратегії, інноваційний процес, «Відкриті інновації – 2», державна інноваційна політика.

Summary

Shaulskiy M. I. Open innovation: prospects for development. – Article.

Open innovation has become the dominant model of the innovative twenty-first century, as well as changes in the external environment lead innovative companies to cooperate. The paper describes theoretical and practical prerequisites for the emergence and use of the open innovation model. The changes in the external environment of companies that encourage them to take open innovation strategy are investigated. Among them is highlighted the acceleration of globalization, the complexity of products, industry convergence, the development of information and communication technologies, and the growth of venture capital. The general guidelines on the state of innovation policy are outlined. States are forced to adapt to changes in the strategies of innovative companies. These traditional approaches and policy tools are not effective enough. States must actively change R&D, science, education, cooperation, entrepreneurship, and competition policy. With the expansion of the digital infrastructure of economies, geographical boundaries are gradually losing clarity, and new global knowledge

is becoming accessible to digital technologies as soon as possible. Within the framework of the “OI-2” concept, the authorities of leading countries are actively promoting strategies to create a responsive institutional environment that nurtures cultural, social, political and other interests. transformation. The implementation of such a strategy in Ukraine opens up the possibility of establishing an international system in the design and management of critical innovative systems in digitalization, which enhances the country’s reputation as a leader in scientific research and innovation. Foreign experience in the formation of a national strategy of open innovation was considered. The scientific novelty of the article lies in the formulation of general recommendations for the formation of the state innovation policy in view of the challenges and opportunities that open innovation brings. Ukraine may well become an international role model for the design and management of open innovation systems in the era of digital technologies, gain the reputation of a state that dynamically develops scientific innovations.

Key words: open innovation, research and development, innovation strategy, innovation process, «Open innovations – 2», state innovation policy.